

**SZAKPOLITIKAI REFORMTALÁNY ÉS KONCEPCIÓS
JAVASLAT A TARTÓSAN BETEG VAGY HALMOZOTTAN
SÉRÜLT GYERMEKET/FELNŐTTET NEVELŐ CSALÁDOK
RENDSZERSZINTŰ ANYAGI, MENTÁLIS ÉS FIZIKAI
TEHERMENTESÍTÉSÉRE**

Bemutatva: Betegszervezeti Parlament 2026 (BEMOSZ – Pro Patria et
Sanitate Alapítvány)

2026. június 24.

Készítette: Hegedüs Tímea, az Életmozaik Alapítvány – Levi világa alapítója és elnöke

BEVEZETÉS ÉS HELYZETKÉP

Magyarországon a tartósan beteg vagy halmozottan sérült gyermekeket nevelő családok jelentős része teljes anyagi, fizikai és mentális izolációban él. A jelenlegi szociális ellátórendszer kapacitáshiánya miatt a szülők kénytelenek a magánegészségügyi és magánfejlesztői szektor felé fordulni, ami a családok gyors anyagi ellehetetlenüléséhez vezet. A Gyámhivatalok és állami szervek felé történő elszámolási kötelezettségek (számlagyűjtés, bürokrácia) adminisztratív terhei tovább fokozzák a szülők kiégését. Jelen javaslatcsomag egy olyan költségvetés-semleges, a piacot fehérítő és a bürokráciát lenullázó kétpilléres modellt – a Mozaik-elvet – mutat be, amely nemzetközi jó gyakorlatokra építve nyújt rendszerszintű megoldást.

I. PILLÉR: A „Hom-In” Háztartásbeli Humán és Terápiás Mintaprogram

A program a legelesettebb, szociálisan és fizikailag is izolált családokat célozza meg, akik a gyermek vagy hozzátartozó súlyos állapota miatt képtelenek elhagyni az otthonukat, és nem tudnak külső terápiás központokba járni.

Működési mechanizmus a gyakorlatban

Házhoz menő komplex segítség: Nem a család utazik, hanem a szakképzett segítség (gyógytornász, logopédus, fejlesztő szakember) megy a családi otthonba, a számára megszokott környezetbe.

Intenzitás és volumen: A szolgáltatás havonta minimum 20 órában biztosított, de az ellátott állapotától (pl. állandó emelési, fürdetési, vagy intenzív fejlesztési igény) függően ez rugalmasan emelhető.

Személyre szabott szolgáltatási kosár: Háztartási és gondozási feladatok: Takarítás, főzés, bevásárlás, fürdetés, szakszerű emelés, öltöztetés és gyermekfelügyelet.

Adminisztratív segítség és mentális háló: Hivatalos ügyek intézése, időpontfoglalások, valamint pszichés tanácsadás és kiégés elleni védelem a szülőknek.

A humán krízis feloldása (Egyetemi együttműködések)

A program a szociális, egészségügyi és pedagógiai felsőoktatási intézményekkel köt partnerséget. A hallgatók a kötelező szakmai gyakorlatuk vagy közösségi szolgálatuk keretében kapcsolódnak be a családok otthoni segítségébe, így kapva valós tereptapasztalatot, miközben biztosítják a szükséges humán erőforrást.

II. PILLÉR: Az Államilag Garantált Terápiás Start-Számlarendszer

Ez a pillér a családok anyagi ellehetetlenülését és a kényszerű magánegészségügyi ellátás finanszírozási krízisét oldja meg egy zárt, digitális és készpénzmentes kártyás modell segítségével.

Automatikus számlanyitás és az életkori határok

Amint a Kormányhivatal megállapítja a tartós beteg státuszt vagy a GYOD-jogosultságot, a Magyar Államkincstár (MÁK) a Start-számlák mintájára automatikusan megnyitja a gyermek egyedi Terápiás Számláját. A rendszer legkésőbb a gyermek 3 éves korától (amikor a korai fejlesztési krízis a legélesebb) aktívvá válik, és a betegség fennállásáig, a gyermek felnőttkorában is él.

A források becsatornázása (Közösségi finanszírozás)

A számla egy egyedi IBAN számmal és QR-kóddal rendelkezik, amelyre több fő forrásból érkezhethet egyenleg:

1. Adóoldal: Ide irányul a szülők vagy dolgozó családtagok meglévő családi adókedvezménye. (A normál családi pótlékhoz és a GYOD készpénzes részéhez a rendszer nem nyúl, az megmarad a szülőnél rezsire és élelmiszerre).
2. Közösségi és magánbefizetések: A számlára bárki (nagyszülők, rokonok, barátok, támogatók) szabadon, közvetlenül utalhat tetszőleges összeget (pl. ünnepekkor ajándék helyett).
3. Alapítványi forrásteremtés: A Terápiás Számlák egyenlegét a bejegyzett civil szervezetek és alapítványok (mint az Életmozaik Alapítvány) is aktívan feltölthetik a saját adománygyűjtő kampányaikból, az adó 1%-os felajánlásokból, valamint a megnyert civil pályázati forrásokból.
4. Vállalati adományok: Cégek és nagyvállalatok közvetlenül a gyermek számlájára utalhatnak támogatást, amely után azonnali, automatikus társasági adókedvezményt kapnak.

A „Terápiás Kosár” és a szakmai indokolási szűrő (A Mozaik-ely)

Létrejön egy hivatalos jegyzék (Terápiás Kosár), amelybe minden akkreditált magán- és civil fejlesztőközpont, orvosi intézmény, valamint egyéni terapeuta bekerül.

A szakmai szűrő (Mozaik-ely): A kártyán lévő keret felhasználását nem a szülő igényli, hanem a terápiás központ vagy a kijáró szakember indokolja meg szakmailag a digitális rendszerben. (Például: a logopédus feltölti az indokolást, hogy a gyermeknek az evésfunkció javítása érdekében heti egy otthoni fejlesztésre van szüksége). Az állam így pontosan látja, hogy a pénz érdemi, a

gyermek fejlődését és jövőjét szolgáló orvosi vagy fejlesztési célra megy, kizárva az irreális vagy felesleges költségeket.

Atombiztos ellenőrzés és a könyvelés lenullázása (A NAV-MÁK szál)

A szülő egyetlen fillér készpénzt sem lát, és nem terheli őt számlagyűjtési kötelezettség. A teljes elszámolást a NAV online számlarendszere és a Magyar Államkincstár (MÁK) végzi automatizáltan. Amikor a szolgáltató elvégzi a munkát, kiállítja az online számlát, ami azonnal beérkezik a NAV-hoz. A szülő a mobilalkalmazásban egyetlen gombnyomással jóváhagyja a teljesítést. A MÁK ekkor a gyermek Terápiás Számláján korábban felhalmozott egyenlegből automatikusan levonja az összeget, és közvetlenül a szolgáltatónak utalja. Minden 100%-ban látható, tiszta és ellenőrzött.

III. PILLÉR: rendszerszintű összekapcsolódás és nemzetközi párhuzamok

A két program egyazon érem két oldala. A Terápiás Start-Számla megteremti a biztonságos anyagi hátteret, a „Hom-In” program pedig biztosítja a gyakorlati megvalósítást. A szülő a kártyáján lévő egyenlegből, a terapeuták által digitálisan benyújtott és szakmailag megindokolt tervek alapján közvetlenül tudja finanszírozni a házhoz kijáró szakembereket vagy a bentlakásos intenzív heteket. Ezáltal lemásoljuk a skandináv (svéd és norvég) jóléti modellekben sikeresen működő „Személyes Költségvetés” (Personal Budget) és személyi asszisztencia elvét úgy, hogy az a hazai költségvetés számára sem jelent újabb közvetlen terhet.

IV. PILLÉR: potenciális kockázatok és feloldásuk

Kockázat: Szolgáltatói áremelkedés és infláció a számlarendszerbe beáramló célzott források miatt.

Feloldás: Állami normatíva-maximumot kell meghatározni.

A kártyáról egy órányi fejlesztésre csak egy fix, méltányos összeget (pl. max. 8000 Ft/óra) számolhat el a terapeuta. Az e feletti részt a szülő önrésszel egészítheti ki.

Kockázat: Területi és anyagi diszkrimináció (a szegényebb vagy vidéki családok kártyája üres maradhat).

Feloldás (Automatizált Szolidaritási Alap): A kifejlesztett magánszektorból bejövő plusz adóbevételek, valamint a nagyvállalati adományok fix 10-15%-a egy központi állami alapba vándorol. Ebből a kalapból a MÁK algoritmusai pályázati úton töltené fel a rászoruló családok kártyáit. A számláról az utazási és szállásköltség is elszámolható.

Kockázat: Jogi felelősség az otthoni segítségnyújtás során (baleset, kár).

Feloldás: A Terápiás Kosárba való regisztráció kötelező feltétele, hogy a szolgáltató intézménynek vagy az egyetemnek rendelkeznie kell civil felelősségbiztosítással.

V. PILLÉR: elérhető eredmények (Mit nyer ezzel a társadalom és az állam?)

Költségvetési semlegesség és fehérités: Az államnak nem kell új készpénzes segélyalapot alapítania. A magánfejlesztők a kártyás fizetés miatt kénytelenek lesznek hivatalosan adózni, ami óriási plusz adóbevételt hoz az államnak.

Bürokrácia-mentesítés: A NAV automatizált online számlázása miatt a Gyámhivatal terhei radikálisan lecsökkennek. Nem papírdobozokat ellenőriznek, a rendszer csak szabálytalansági kísérlet esetén riaszt. A szülők és a jövő biztonsága (Gondoskodási Alap): A szülők energiájukat végre a gondozásra fordíthatják a papírmunka helyett. A kártyán lévő összegek év végén nem vesznek el, hanem görgethetőek. A gyermek felnőttkorára ebből a felhalmozott tőkéből finanszírozható a későbbi támogatott lakhatása, feloldva a szülők legnagyobb félelmét: „Mi lesz a gyerekekkel, ha én már nem leszek?”

Országos civil szintlépés: Az Életmozaik Alapítvány mintaprogramja úttörő szerepet vállal a modell hazai gyakorlati megvalósításában és a civil-állami szektorok összekapcsolásában.